

Norges forskningsråds styre

Dato Fredag 11. februar 2022, kl. 10:00 – 15:00
Sted Radisson Blu Scandinavia Hotel, Holbergsgate 30, Oslo

Til stede:

Hilde Tonne - leder
Kenneth Ruud – nestleder (deltok på sak 1 til 5)
Jan Magnus Aronsen
Mette Halskov Hansen
Pinar Heggernes
Kirsti Hjemdahl
Tomas Kåberger
Karianne Melleby
Eimund Nygaard
Lars Harry Vorland
Eli Aamot
Lena Cappelen Endresen
Christine Daae Olseng

Forfall:

Til stede fra Forskningsrådet:

Mari Sundli Tveit, administrerende direktør
Anne Kjersti Fahlvik, områdedirektør Næringsutvikling og nyskaping
Tove Karin Stølen, områdedirektør Virksomhetsstyring og teknologi
Jesper Werdelin Simonsen, områdedirektør Samfunnsutvikling og digitalisering
Fridtjof Fossum Unander, områdedirektør Bærekraft og grønt skifte
Kristin Danielsen, områdedirektør Internasjonalisering og forskningssystemet
Cathrine Torp, områdedirektør Kommunikasjon og brukeropplevelse
Yves Boulmer, områdedirektør Analyse og porteføljestyling
Randi Søgner, stabsdirektør
Tobias Ellingsen, referent

Sak S 05:

Camilla Serck-Hanssen, Senter for grunnforskning ved Det Norske Videnskaps-Akademi, leder porteføljestyret for Humaniora og samfunnsvitenskap,

Agneta Herlitz, Karolinska Institutet, leder porteføljestyret for Livsvitenskap,

Inga Berre, Universitetet i Bergen, porteføljestyret for Naturvitenskap og teknologi

avdelingsdirektør Petter Helgesen, avdelingsdirektør Ole Johan Borge, avdelingsdirektør Johannes Waage Løvhaug, spesialrådgiver Harald Holm Simonsen, spesialrådgiver Christian Lund, seniorrådgiver Line Mariann Grønning-Wang, spesialrådgiver Stig Slipersæter

Sak S 01/22 Godkjenning av saklisten

Vedtak: *Sakslisten godkjennes.*

Sak S 02/22 Godkjente referater fra styremøte 7/21, 2.12 og 9.12

Vedtak: *Referatene godkjennes.*

Sak S 03/22 Spørsmål om habilitet**Sak S 04/22 Orienteringer****1. Saker besluttet av styreleder**

- Styreledersak 10/21: Budsjett for Eiendomsfondet
- Styreledersak 1/22: Oppnevning av nytt styremedlem i porteføljestyret for Helse
- Styreledersak 2/22: Oppnevning av nytt styremedlem i porteføljestyret for Humaniora og samfunnsvitenskap

2. Muntlige orienteringer fra administrasjonen

Mari Sundli Tveit og Yves Boulmer orienterte.

- Det pågår et arbeid med å utvikle en ny digitalvennlig og helhetlig visuell profil for Forskningsrådet. Målet er å få mer effekt ut av kommunikasjonsinnsatsen og redusere kostnader. Profilen skal ruller ut eksternt før sommeren.
- Det har vært stor medieoppmerksomhet i siste del av 2021, og det er i hovedsak positive oppslag. Det var mye proaktivt mediearbeid i forbindelse med store tildelinger i desember og mange oppslag som resultat av dette. Grønt skifte får mest omtale i denne perioden, etterfulgt av Helse og velferd og Hav.
- På bestilling fra Kunnskapsdepartementet er det utarbeidet en prognose for avsetninger og vurdering av framtidige forpliktelser. Notatet som er sendt til KD redegjør for forventede avsetninger ut 2021 og estimat på Forskningsrådets totale kontraktfestede forpliktelser, en analyse av optimalt utlysningsnivå og tidsplan for fastsettelsen av tildelingsnivå i 2022.
- DFØ går gjennom Forskningsrådets praksis med hensyn til bruk av avsetninger sett opp mot økonomiregelverket. DFØ fremlegger sine konklusjoner 11. februar.
- Endringer i endelig FoU-budsjett for 2022 ble presentert. Årets budsjett fra departementene er på 10,6 mrd. (207 mill. kroner mer enn antatt budsjett 2022 i sak S 79/21 til styret i desember).

3. Skriftlige orienteringer fra administrasjonen

- Prosjektet iFront og konseptet "Innsiktdrevet investeringsråd". Status
- Notat til KD om oppdatert prognose for avsetninger og vurdering av framtidige forpliktelser
- Endelig fordeling av årets budsjett 2022
- Arbeidet med ny organisering av Forskningsrådet
- MoU med det tyske grunnforskningsrådet PFG
- FoU om likestilling og ikke-diskriminering
- Evaluering av det vitenskapelige grunnlaget for Trafikklys-systemet

- Grønn plattform 2022
- Evaluering av norsk rettsvitenskap
- Plan for forskerrekruttering
- Satsing på teknologikonvergens
- Klager på SFF-behandlingen

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning.*

Sak S 05/22 Godkjenning av porteføljeplaner for Humaniora og samfunnsvitenskap, Livsvitenskap, og Naturvitenskap og teknologi

Mari Sundli Tveit introduserte saken og orienterte om prosessen for revisjon av porteføljeplanene. De tre fagporteføljeplanene legges fram for godkjenning i dette møtet og de resterende 12 planene legges fram for godkjenning i juni. Planene har vært lagt ut på en åpen netthøring og det kom inn 93 uttalelser til de tre fagplanene. Gjennomgående var en solid majoritet av uttalelsene helt eller delvis enig i mål, prioriteringer og tiltak. Fagplanene tar primært utgangspunkt i de samme to hovedmålene i Forskningsrådets strategi; Grensesprengende forskning og radikal innovasjon og Velfungerende forskningssystem. Planene har et felles sett med prioriteringer for grensesprengende forskning og for velfungerende forskningssystem. Planene omhandler også fagområdenes betydning for måloppnåelsen på tvers av Forskningsrådets samlede portefølje.

De tre porteføljeplanene og arbeidet med disse ble presentert for styret av Camilla Serck-Hanssen, leder av porteføljestyret for Humaniora og samfunnsvitenskap, Agneta Herlitz, leder av porteføljestyret for Livsvitenskap, og Inga Berre, medlem av porteføljestyret for Naturvitenskap og teknologi. Styret stilte oppklarende spørsmål til de ulike planene og diskuterte ulike sider ved planene som blant annet hvordan man kan identifisere og fremme grensesprengende forskning, internasjonale perspektiver, økende grad av data-drevet forskning og behov for forskningsinfrastruktur, sammenheng mellom faglige og tematiske prioriteringer.

Styret kom med innspill til ferdigstillingen av de tre fagporteføljeplanene. Styret ønsker at alle planene inneholder et avsnitt med fremtidsblikk som gir en horisont og et tidsperspektiv for planen, slik det er i planen for Livsvitenskap. Alle planene må ha en tydelig kobling til Forskningsrådets strategi, dette må særlig tydeliggjøres i planen for Naturvitenskap og teknologi. Planene bør vurdere hva økt betydning av data i og fra forskningen betyr for utviklingen av porteføljen og Forskningsrådets investeringer innenfor fagfeltet.

Til det videre arbeidet med de resterende porteføljeplanen og til porteføljestyringen generelt kom styret med flere innspill i sin diskusjon. Styret ønsker å se en tydelig oppfølging av strategien i alle porteføljeplanene. Det er viktig at de ulike porteføljeplanene utfyller hverandre på en god måte, og særlig viktig er koblingen mellom de tematiske- og fagporteføljene. Det er må legges til rette for et økt innslag av HUMSAM-perspektiver i de tematiske porteføljene. For å legge til rette for dette ønsker styret blant annet at det vurderes en bredere faglig sammensetning av de ulike porteføljestyrene når de skal oppnevnes neste gang og vurdere krav om HUMSAM-deltakelse i søknadene til tematiske utlysninger. Forskningen blir i økende grad mer data-drevet og det kan legges til rette for en kortere vei fra grunnleggende forskning til anvendelse, disse perspektivene må følges opp.

EU-programmer vil bli en stadig viktigere finansieringskanal for norsk forskning fremover, som krever en god kobling mot EU-programmene i porteføljearbeidet.

Styret merker seg ønsket om økte midler til den grunnleggende forskningen som ligger i de tre fagporteføljepleanene. Dette vil følges opp i budsjettarbeidet og i den forskningspolitiske rådgivningen.

Vedtak: *Porteføljepleanene for humaniora og samfunnsvitenskap, livsvitenskap og naturvitenskap og teknologi godkjennes med de innspill som fremkom i møtet.*

Sak S 06/22 Norsk suksess i Horisont 2020 og Horisont Europa

Mari Sundli Tveit innledet og viste til at forventningene er store fra Regjeringen om økt retur fra Horisont Europa (HEU), målet er å ta tilbake 2,8 %. Vi har hatt suksess med Horisont 2020 (H2020) med en samlet retur på 2,53%. For å øke returen vil det kreves økt innsats fra oss i virkemiddelapparatet og ikke minst ute i forskningsmiljøene, samtidig med proporsjonale midler til RES-EU og stimuleringsordningene.

Kristin Danielsen presenterte en oversikt over de norske resultatene fra hele H2020 langs ulike dimensjoner. EU-midler utgjør i dag om lag en fjerdedel av de konkurransutsatte offentlige midlene til norsk forskning. Dette vil øke til omtrent en tredjedel dersom ambisjonen, om 2,8 % retur fra HEU nås. Forskningsrådet er godt rigget for å bidra til norsk suksess i HEU, men det er en utfordring å få nok ressurser til et solid nasjonalt støtteapparat og nødvendig finansiering av økonomiske støtteordninger.

Styret diskuterte ulike sider ved Forskningsrådets ansvar og innretning for norsk suksess i EU-programmene. Aktiv deltakelse i EU-programmene er avgjørende for utviklingen i norsk forskning. Styret er fornøyd med returen i H2020, men mener det er potensial for økt deltakelse og da særlig fra næringslivet. Innføringen av Missions i HEU åpner også nye muligheter for norsk deltakelse og det må gjenspeiles i mobiliseringsarbeidet. Styret ønsker å holdes orientert om utviklingen i norsk deltakelse i EU-programmene og dialogen med departementene om ressurser til Forskningsrådet og finansiering av de økonomiske støtteordningene.

Vedtak: *Administrasjonen tar med Styrets kommentarer i det videre arbeidet.*

Sak S 07/22 Styresaker 2021 og 2022 – vurdering

Mari Sundli Tveit innledet og ga en oversikt over styresakene i 2021 og sakene som står på kartet for 2022, sett opp mot styrets hovedoppgaver. Saker av særskilt strategisk betydning i 2022 vil være knyttet til oppfølging av relevante prioriteringer i Hurdalsplattformen til regjeringen, Forskningsrådets innspill til langtidsplanen og strategien.

Styret diskuterte sakskartet for 2021 og 2022 og hvilke saker som bør ha særlig fokus for styrets arbeid fremover. Styret la vekt på at innspillet til langtidsplanen må følges opp og at perspektivene som ligger i innspillet må løftes frem i rådgivningen og dialog med relevante departementer. Styret ønsker å være med på å gi innspill til regjeringens strategi for at FoU i næringslivet skal utgjøre 2 % av BNP innen 2030. Styret vil også jobbe for å styrke den grunnleggende forskningen. Arbeid for økt volum og kvalitet i norsk forskning må sees i

sammenheng med oppfølgingen og EU-programmene og de muligheten som ligger der. Styret viste til at å ta hele landet i bruk står sentralt i norsk politikk og at Forskningsrådet har en viktig rolle i å bidra til økt verdiskaping og omstilling i hele landet. Styret ønsker at Forskningsrådet jobber aktivt med å vise fram konkrete eksempler på at forskning bidrar til bærekraftig utvikling i Norge. Slike eksempler kan være en god inngang til den strategiske diskusjonen på utvalgte områder.

Vedtak: *Evalueringen av sakskartet i 2021 samt vurdering av sakskartet i 2022 følges opp i henhold til Styrets diskusjon.*

Sak S 08/22 Eventuelt

Ingen saker meldt til eventuelt.

Sak S 09/22 Vedtaksprotokoll godkjennes

Vedtak: *Styret godkjenner vedtaksprotokollen.*

Sak S 10/22 Oppsummering